

EKONOMSKI FAKULTET PODGORICA

EKONOMSKI FAKULTET – Podgorica
Analiza bilansa stanja
 Analiza imovinskog položaja

1

EKONOMSKI FAKULTET PODGORICA

Odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze

Odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze rezultiraju iz primjene **MRS12 – Porez na dobitak**.

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak nadoknadivi u budu im periodima, koji se odnose na odbitne privremene razlike, neiskoriš ene poreske gubitke prenijete u naredni period i neiskoriš eni poreski kredit prenijet u naredni period.

2

EKONOMSKI FAKULTET PODGORICA

Odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze

Odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze rezultiraju iz primjene **MRS12 – Porez na dobitak**.

Odložena poreska sredstva nastaju:

- kada je poreska osnovica utvr ena u poreskom bilansu viša od dobitka prije oporezivanja iskazanog u bilansu uspjeha po osnovu razlike izme u troškova amortizacije u poreskom bilansu i u bilansu uspjeha. Do ove razlike dolazi primjenom razli itih stopa amortizacije za potrebe utvr ivanja troškova amortizacije za potrebe bilansa uspjeha i poreskog bilansa.
- kada preduze e ima poresku olakšicu (poreski kredit) na primjer: po osnovu ulaganja u osnovna sredstva radi zapošljavanja ve eg broja radnika.

3

EKONOMSKI FAKULTET PODGORICA

Odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze

Odložene poreske obaveze su iznosi poreza na dobitak plativi u budu im periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

4

Odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze

EKONOMSKI FAKULTET PODGORICA

Odložene poreske obaveze nastaju:

- kada je u poreskom bilansu trošak amortizacije viši od troška amortizacije u bilansu uspjeha
- kada se poveća vrijednost kupljenih dugoročnih HOV (akcija) na nivo tržišne vrijednosti.

5

EKONOMSKI FAKULTET PODGORICA

Analiza imovinskog položaja

Imovinski položaj preduzeća i njegova imovina.

Analizu imovinskog položaja čine:

1. analiza strukture ukupne aktive (struktura poslovne aktive i struktura operativne aktive);
2. analiza fiksne imovine (struktura fiksne imovine, dotrajalost fiksne imovine, tehnička opremljenost, efikasnost korištenja i iskorištenje kapaciteta);
3. analiza obrtno imovine (struktura obrtno imovine i brzina obrtanja);
4. analiza obrta poslovne imovine (efikasnost korištenja) i roka povrata;

6

EKONOMSKI FAKULTET PODGORICA

Analiza imovinskog položaja

Analiza strukture aktive :

- struktura ukupne aktive
- struktura poslovne aktive
- struktura operativne imovine

7

EKONOMSKI FAKULTET PODGORICA

Analiza imovinskog položaja

struktura poslovne aktive

- neupisani kapital,
- investirani kapital (odnosi se na investicione nekretnine i dugoročne finansijske plasmane),
- operativna imovina (odnosi se na fiksnu imovinu i obrtnu imovinu)

8

EKONOMSKI FAKULTET PODGORICA

struktura poslovne aktive

		U €			
		Prethodna godina		Tekuća godina	
		Iznos	% u eš a u bilansnoj sumi	Iznos	% u eš a u bilansnoj sumi
1.	Neuplaćeni upisani kapital				
2.	Investirana aktiva				
3.	Operativna imovina				
4.	Poslovna aktiva (1 do 3)				

9

EKONOMSKI FAKULTET PODGORICA

Analiza imovinskog položaja

Struktura operativne imovine

Operativnu imovinu čine:

- fiksna imovina (nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva) i
- obrtna (cirkulirajuća) imovina uključujući i aktivna vremenska razgraničenja kao buduće troškove i/ili buduće potraživanja od kupaca.

10

EKONOMSKI FAKULTET PODGORICA

		U €			
		Prethodna godina		Tekuća godina	
		Iznos	% u eš a	Iznos	% u eš a
1.	Fiksna imovina	568.836	39,2	1.019.068	35,6
2.	Obrtna imovina	881.992	60,8	1.843.478	64,4
3.	Operativna imovina (1+2)	1.450.828	100,0	2.862.596	100,0

11

EKONOMSKI FAKULTET PODGORICA

Analiza imovinskog položaja

Analiza fiksne imovine:

- **struktura fiksne imovine**
- **dotrajalost (istrošenost osnovnih sredstava)**
- **iskorišćenje kapaciteta**
- **efikasnost korišćenja osnovnih sredstava**
- **tehnička opremljenost**

12

EKONOMSKI FAKULTET PODGORICA

Istrošenost osnovnih sredstava

Istrošenost osnovnih sredstva mjeri se odnosom ispravke vrijednosti osnovnih sredstava i nabavne vrijednosti osnovnih sredstava.

$$S = I/N * 100$$

$$S_{io1} = \frac{IV_{o1} * 100}{NV_{o1}}$$

13

EKONOMSKI FAKULTET PODGORICA

Istrošenost osnovnih sredstava

Amortizacija ne mora uvijek da bude sinonim za istrošenost osnovnih sredstava zbog toga:

- što se ponekad primjenjuje degresivni i **progresivni** metod obračuna amortizacije, i
- što je amortizacioni period kraći od vijeka trajanja osnovnih sredstava (tzv. ubrzana amortizacija).

$$S_{it} = \frac{T_{vk} * 100}{t_{vp}}$$

$$T_{vk} = a_1 * v_1 + \dots + a_n * v_n$$

$$t_{vp} = a_1 * v_p + \dots + a_n * v_p$$

14

EKONOMSKI FAKULTET PODGORICA

Istrošenost osnovnih sredstava

$$S_{it} = \frac{T_{vk} * 100}{t_{vp}}$$

$$T_{vk} = a_1 * v_1 + \dots + a_n * v_n$$

$$t_{vp} = a_1 * v_p + \dots + a_n * v_p$$

15

EKONOMSKI FAKULTET PODGORICA

Iskorišćenje kapaciteta

Stepen iskorišćenja kapaciteta se može mjeriti samo kod onih osnovnih sredstava za koje je eksploataciju moguće neposredno vezati u inženjerske jedinice.

- obim prerade osnovne sirovine kod procesne industrije
- broj mašinskih sati rada kod mašinske industrije
- broj prevoženih kilometara kod transportne industrije
- tone lagerovane robe kod magacina
- broj hranidbenih dana kod štala i sl.

16

EKONOMSKI FAKULTET PODGORICA

Iskoriš enje kapaciteta

Kapacitet može biti :

- tehni ki
- optimalan
- realan
- planski

17

EKONOMSKI FAKULTET PODGORICA

Iskoriš enje kapaciteta

Tehni ki kapacitet je teorijski mogu i u inak nekog osnovnog sredstva.

Optimalni kapacitet je u inak koji se prakti no može ostvariti u uslovima optimalnog koriš enja osnovnog sredstva.

Mogu i (realni) kapaciteta je u inak koji se može ostavriti s obzirom na trenutno stanje pogonske spremnosti osnovnog sredstva.

Planirani kapacitet je jednak realnom, odnosno optimalnom , ali može biti i niži od njega

18

EKONOMSKI FAKULTET PODGORICA

Iskoriš enje kapaciteta

$$S_{or} = (ostvoreni\ u\ inci / mogu\ i\ u\ inci) * 100$$

$$S = U / U_o$$

S_{or} – stepen optimalnog odnosno realnog iskoriš enja kapaciteta

U – ostvoreni u inci

U_o – mogu i u inci pri optimalnom odnosno realnom koriš enju kapaciteta

19

EKONOMSKI FAKULTET PODGORICA

Iskoriš enje kapaciteta

$$S_p = U / U_p * 100$$

S_p – stepen izvršenja plana iskoriš enja kapaciteta

U – ostvoreni u inci

U_p – planirani u inci

20

EKONOMSKI FAKULTET PODGORICA

Iskorišćenje kapaciteta

$$PS_{iko} = \frac{N_{v1} * S_{iko1} + \dots + N_{vn} * S_{ikon}}{N_{v1} + \dots + N_{vn}} * 100$$

21

EKONOMSKI FAKULTET PODGORICA

Efikasnost korišćenja osnovnih sredstava

Efikasnost korišćenja osnovnih sredstava mjeri se **odnosom vrijednosti u inaka i prosječno korišćenja njihovih osnovnih sredstava**

$$E_{os} = \frac{Q_1 * C_1 + \dots + Q_n * C_n}{OS_{m0} + OS_{m1} + \dots + OS_{mk}} * 100$$

22

EKONOMSKI FAKULTET PODGORICA

1. Poslovni rashodi
2. Nabavna vrednost prodane robe
3. **Troškovi tekućeg perioda (1 – 2)**
4. Početne zalihe nezavršene proizvodnje (podatak se uzima iz bilansa otvaranja)
5. Krajnje zalihe nezavršene proizvodnje (podatak se uzima iz zaključnog bilansa)
6. **Troškovi završene proizvodnje (3 + 4 – 5)**

23

EKONOMSKI FAKULTET PODGORICA

Efikasnost korišćenja osnovnih sredstava

$$E = \frac{TZP}{PVOS} * 100$$

TZP - troškovi završene proizvodnje
PVOS - prosječna vrijednost osnovnih sredstava

24

Tehni ka opremljenost

Tehni ka opremljenost mjeri se odnosom koriš enih osnovnih sredstava i prosje nog broja zaposlenih.

Tehni ka opremljenost rada mjeri se naj eš e odnosom prosje ne vrijednosti koriš ene opreme i prosje nog broja zaposlenih.